Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U100170

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Вікторія Юріївна
2. Kutsenko Viktoria Yurievna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 09.00.02

Назва наукової спеціальності: Діалектика і методологія пізнання

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-12-2019

Спеціальність за освітою: історик, викладач історії

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.051.09

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 02.15.31.03

Тема дисертації:

1. Аскетика як предмет філософського осмислення (методологічний аналіз)

2. Asceticism as a subject of philosophical reflection (methodological analysis).

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено базоваму поняттю європейського лексикону, фундаментально важливому для людини духовної реалізації, необхідною складовою якої є аскетика. Метою дисертаційного дослідження є виявлення методологічних аспектів аскетики в контексті переходу від релігійно-богословського до філософсько-антропологічного тлумачення. Дисертаційне дослідження пропонує нову оптику розгляду аскетики в сучасному гуманітарному знанні. Розроблено новий підхід до аскетики в світлі постсекулярного діалогу між світським і релігійним. Представлений комплексний аналіз існуючих підходів до вивчення аскетики, методологічні розробки, діючі в гуманітарному і загальнонауковому просторі, їх термінологічний, понятійний і концептуальний потенціал. Шляхом порівняння богословського і філософського аскетичного дискурсу виявляються точки їх розбіжності, що задають проблемні імпульси сучасних методологічних досліджень. На підставі побудованої проблемної перспективи проводиться пошук примирення методологічних інструментів. Аскетика – це практика, точніше, рефлексивна практика. У контексті цієї практики людський суб'єкт розташовується в полі рефлексивної активності, здійснює свідому,

цілеспрямовану трансформацію себе, прагне до конституювання своєї ідентичності. Виділено широту і універсальність аскетики. На підставі того, що аскетика існує повсюдно, і немає випадків спостережень аскетики за межами людських істот; можна зробити висновок, що аскетика – риса, притаманна людському суспільству. аскетика – «зв'язна ознака» людського суспільства. Аскетику можна вважати культурною універсалією і невід'ємною рисою людини. На рівні спільності аскетичних практик можна говорити про методологічність їхнього характеру. Всі вони спрямовані на досягнення іншого, ніж початковий, стану. Він розуміється як більш досконалий. Методологічні та онтологічні аспекти аскетики збігаються. Хоча аскетика відноситься до сфери методології, в даному випадку метод передбачає зміну сутності. Метод виводить нас на онтологію. Засоби досягнення мети в процесі аскетичного досвіду можуть задати новий рівень реальності для практикуючого суб'єкта. Аскетизм в будь-якому втіленні є сам по собі методом, тому що він припускає спрямованість, рух до чогось і, отже, пов'язаний з метою. Системний розгляд аскетики дозволив по-новому представити антропологію і її значення для дискурсу аскези. Тільки в рамках докладно розробленої антропології може ефективно осмислюватися проблема аскетики. На цьому когнітивному полі сходяться богослов'я та філософія. Спостереження за людиною у межах аскетичних практик («практична антропологія») стали основою для зміни сенсу антропології: із вчення про фізичну природу і конституцію людини, його незмінність вона трансформується у вчення про зміну людини, що спирається на тезу про невизначеність її природи, про важливість динаміки, руху, шляху для буття людини («буття в проекті»), здійснення себе, становлення собою. Дослідження трансформацій терміну у філософській традиції дозволяє констатувати єдність смислів при розбіжності термінології. У сучасній філософії XX-XXI ст. відбувається своєрідна реабілітація аскетики (М.Вебер, Ф.Юнгер, М.Фуко). Аскетизм розглядається як головний двигун процесу раціоналізації як нового відношення до світу і формування сучасних структур свідомості. Релігійні традиції інтерпретуються як способи породження значень, які впливають на способи здійснення соціальної дії. Релігії виявляються як системи духовних вправ, антропотехнік, інтерпретувати і «перекладати» які пропонується не релігієзнавству або етиці, а антропології («теорія присутності, що вправляється» П.Слотердайка). Ключові слова: антропологія, аскетика, дискурс аскези, структура аскетичного діяння, конструювання суб'єктності, православний персоналізм, практики турботи про себе, рефлексія.

2. The thesis is devoted to the basic concept of the European lexicon, which is fundamentally important for a person of spiritual realization, of which asceticism is a necessary component. The purpose of the dissertation research is the explication of the philosophical meanings of asceticism from its various definitions. Our goal was to consider the philosophical or methodological aspect of asceticism. We saw that asceticism exists as meaningful self-restraint and, accordingly, sets a new level of reality and, therefore, goal-setting as the possibility of achieving it. The breadth and universality of asceticism are highlighted. Asceticism can be considered a cultural universal and an integral feature of human society. And accordingly, it can be assumed that it is rooted in the nature of man as a social being. We can talk about methodological of ascetic practices at the level of ascetical community All of them are aimed at achieving a state other than the initial one. It is understood as more perfect. Methodological and ontological aspects of asceticism coincide. Although asceticism belongs to the field of methodology, in this case, the method involves a change in essence. The method takes us to ontology. Asceticism is not just an exercise or practice, it allows someone to become an author-builder of your personality and move on to the ontological foundations of own existence. The inclusion of asceticism in synergetic concepts would enable to see it as a method of scientific search for a new subjectivity. In the context of humanitarian synergetics, asceticism is part of the process of individual self-organization. In our opinion, asceticism is intended to demonstrate synergetic models on it. Synergetics just undertakes to describe this state of transition and transformation of a person in ascetic practices. Synergetics gives a person the opportunity to destroy all subjectivity that is familiar to him and again appear before the world as an open problem and opportunity to be. The features of the conceptualization of asceticism in classical and nonclassical thinking are highlighted. The structure of ascetic doing is described, which is broader than just practice, since it implies a systematic approach and a complex of all practices. The systematic consideration of asceticism made it possible to present anthropology in a new way and its significance for ascetic discourse. New meanings of anthropology were discovered under the influence of non-classical approaches, when

the construction of statements, the formation of activities, ways of establishing objects and their relations become the subject of philosophy. Only within the framework of a detailed anthropology can the problem of asceticism be effectively comprehended. Science, theology, and philosophy converge on this cognitive field. The specificity of philosophical and religious dialogue in the analysis of asceticism is revealed on the material of European philosophical reflection of asceticism, presented by the author deeply interwoven into the history of Christian thought. Philosophy and theology of austerity are considered as parts of one whole, consistent with current trends in European thinking. In line with the philosophical and theological dialogue, the author's concept of "Eucharistic Man" was developed, which in turn provides substantial content for "Eucharistic Theology" and includes key anthropological principles. The author is looking for an opportunity to describe the Orthodox world view in a rational language, avoiding evaluative terms. Hence the attention to the categorical apparatus of Orthodox asceticism, the concept of "inner man", the tendencies of Orthodox modernism. The current state of research on the concept of asceticism in philosophy is characterized by predominant attention to experience and the role of ascetic practices. Reflection of ascetic experience in the philosophy of the second half of the XX - beginning of the XXI century allowed to see asceticism surrounded by "spiritual practices", "anthropotechnics" (technology of power in relation to a person) "practicing oneself" (taking care of oneself). Asceticism is considered as the main engine of the process of rationalizing attitudes towards the world and the formation of modern structures of consciousness. Asceticism is therefore an important component of many cultural traditions, which is one of the fundamental principles of culture, and is its universal prerequisite. The world of asceticism is the world of human activity, purposeful activity, the exercise of freedom. As a universal cultural practice, asceticism relies on a person's understanding not as a given, but, rather, as a task, fulfills the supertask "to come true". Keywords: asceticism, ascetic discourse, structure of ascetic doing, anthropology, self-care practices, reflection, constructing subjectivity, Orthodox personalism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петриківська Олена Сергіївна
2. Petrykivska Olena Serhiivna

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорноморденко Дмитро Іванович
2. Chornomordenko Dmytro Ivanovych

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ханжи Володимир Борисович
2. Khanzhy Volodymyr Borisovich

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Терентьєва Людмила Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Терентьєва Людмила Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності



Юрченко Т.А.